

3. Конкурентоспроможність підприємства: управління, оцінка, стратегія: колективна монографія / за ред. В.А. Павленкової. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет економіки та права ім. Альфреда Нобеля, 2011. – 352 с.

4. Гураль Н. Структурні компоненти системи стратегічного управління відтворенням трудового потенціалу торговельного підприємства / Н. Гураль // БІЗНЕСІНФОРМ. – 2015. – № 6. – С. 223 – 224.

5. Костюк О. Інноваційні інструменти управління персоналом / О. Костюк // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Економічні науки. – 2013. – Вип. 1 (6). – Т. 1. – С. 143–147.

СУЧАСНА БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Попович І. П., студент

Науковий керівник: Пінчук С. С., к. е. н., доцент

Державний університет інфраструктури та технологій

Серед великої кількості наявних визначень бюджетної політики зупинимось на трьох основних: (1) бюджетна політика – це дії держави у фінансово-бюджетній сфері спрямовані на певні цілі; (2) бюджетна політика – це діяльність органів управління спрямована на визначення стратегічної мети, напрямів, завдань і пріоритетів розвитку бюджетних відносин та засобів бюджетної тактики для їх досягнення і застосування; (3) бюджетна політика – це планомірна державна діяльність спрямована на певні державні цілі щодо правильного і доречного використання важелів бюджетного регулювання для забезпечення стабільного зростання економіки у країні та досягнення суспільних стратегічних цілей [1].

Проведемо аналіз стану та виконання державного бюджету України у поточному 2019 році: доходи заплановані на рівні 1026,1 млрд. грн, а видатки – 1112 млрд. грн., таким чином дефіцит запланований на рівні 2,3 % від ВВП. Доходи бюджету формуються переважно за рахунок податкових надходжень, які у 2019 році складають 75,4 %, тобто більш ніж 8 від всіх доходів, а неподаткові надходження становлять 23,3 %. Трансферти, цільові фонди та доходи від операцій з капіталом займають незначну частку доходів всього 1,3 %. Щодо видатків, то спостерігаємо зростання по всіх статтях у порівнянні з 2018 роком, а саме: на оборону на 1,8 %, на освіту на 4,5 %, на медицину на 3,4 %. В структурі видатків 15 %

займають виплати на соціальний захист (при народженні дитини держава виплачує 41280 грн). Виконання державного бюджету станом на кінець серпня 2019 р за доходами становить – 64,3 %, а за витратами на 58,8 % [2], тобто згідно з наведеними даними є складності з виконанням бюджету.

Основні напрями бюджетної політики у 2020-2022 рр. відображають поступове зростання доходів: у 2020 році на 5 %, у 2021 р на 10 % та у 2022 р на 9 %, зростають і видатки, але повільніше ніж доходи: у 2020, у 2021 і 2022 роках видатки зростатимуть на 1 % менше ніж доходи.

Розглянемо основні статті видатків у 2019-2021 роках. У 2021 році заплановано зростання майже на 7 % видатків на освіту, які становитимуть 134 млрд. грн, в порівнянні з 2020 році, що на 2,4% більше ніж 2019 році, сума яких складає 122 млрд. грн. Сьогодні актуальними залишаються видатки на оборону: в 2019 році становлять 210 млрд. грн. і у 2020 і 2021 роках вони плануються на рівні 5 % ВВП. Видатки на охорону здоров'я у 2019 році становитимуть 2,4 % від ВВП, у 2020 і 2021 роках заплановано поступове їх скорочення (на 0,1 % від ВВП). Видатки на охорону навколишнього середовища займають менше одного відсотка від ВВП в продовж усього аналізованого планового періоду. Тобто, не зважаючи на те що названі статті витрат є важливими для суспільства, держава не надає належного фінансування.

Прожитковий мінімум, як один з найбільш важливих соціальних стандартів встановлюється законодавством, і ґрунтуючись на ньому держава визначає соціальні гарантії та стандарти щодо доходів і обслуговування (житлово-комунального, побутового та соціально-культурного) населення, а також охорони здоров'я та освіти. Саме тому планується збільшення прожиткового мінімуму щорічно майже на 200 грн. для всіх категорій (дітям до 6 років, від 6 до 18 років, а також працездатним людям і тим хто втратив працездатність). Разом з тим планується зростання мінімальної заробітної плати щорічно на 300 грн. протягом 2020-2022 років.

Важливим для оцінки бюджетної політики держави є порівняння реального і номінального ВВП. Так, реальний ВВП у 2018 році становив 3,2 % по відношенню до попереднього року, на кінець 2022 року планується його зростання на 4,1 %, а номінальний ВВП у 2018 році склав 3558,7 млрд. грн., відповідно на кінець 2022 році – 5617, 3 7 млрд. грн. [3].

Позитивним явищем є планове зиження індексу споживчих цін: на кінець 2019 року до рівня 7,4%, у 2020 році – 5,6%, 2021 році – 5%.

Болючим питанням для України є боргові зобов'язання перед іншими державами та порядок їх погашення. Міністерством фінансів України було розроблено графік погашення та обслуговування державного боргу (рисунок 1) на період 2019 - 2028 рр. в якому відображено поступове скорочення боргових зобов'язань.

Рисунок 1 - Погашення й обслуговування державного боргу України у 2018-2028 рр. [3]

Отже, не зважаючи на досить прогресивні напрями бюджетної політики України на 2020-2022 роки, для досягнення визначених цілей Україні необхідно протягом наступних років не лише підтримувати макроекономічну стійкість, а і закінчити реформи зі створення ринку землі, оздоровлення фінансового сектора, протидії корупції, приватизації; приділяти більше уваги реформуванню органів центральної і регіональної влади, підвищувати економічну та фінансову грамотність населення.

Література.

1. Соловійова Ю.М. Теоретичні засади та сутність бюджетної політики. *Економічний часопис-XXI*. 2012. № 05-06. С. 10-12.
2. Державний веб-портал бюджету для громадян: веб-сайт. URL: <https://openbudget.gov.ua> (дата звернення: 05.11.2019).
3. Сайт Міністерства фінансів України: веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua> (дата звернення: 11.11.2019).